

رابطه بین محافظه کاری مشروط و غیر مشروط با میزان پیش بینی سود

محمد حسین ستایش* حمید رضا رضایی** احمد اسحاقی***

تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۰۱/۲۰ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۰۳/۱۸

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی ارتباط بین محافظه کاری و میزان پیش بینی سود شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. برای کمی کردن محافظه کاری مشروط از دو معیار ضریب منفی جمع اقلام تعهدی (غیر عملیاتی) به جمع دارایی ها و نسبت سود خالص قبل از اقلام غیر مترقبه به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام و برای کمی کردن محافظه کاری غیر مشروط از دو معیار نرخ ارزش دفتری به ارزش بازار خالص دارایی ها و ضریب منفی جمع اقلام تعهدی به میانگین جمع دارایی ها استفاده شده است. فرضیه های پژوهش در سطح هر صنعت و در سطح کل صنایع مورد بررسی قرار گرفت. نتایج پژوهش نشان می دهد که بین ضریب منفی جمع اقلام تعهدی (غیر عملیاتی) و سود پیش بینی شده در سطح کل صنایع رابطه معناداری وجود ندارد. رابطه معنی دار بین نسبت سود خالص قبل از اقلام غیر مترقبه به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام و سود پیش بینی شده شرکت ها در صنایع ماشین آلات-تجهیزات، الکتریکی و کاشی-سرامیک وجود دارد ولی در سطح کل صنایع به صورت تجمعی این رابطه صادق نیست. علاوه بر آن، عدم وجود رابطه معنی دار بین نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار خالص دارایی ها روی پیش بینی سود شرکت ها در صنایع الکتریکی و غذایی-آشامیدنی برقرار است بنابراین در صنایع دیگر و در سطح کل صنایع این فرضیه تأیید شده است. در نهایت نتایج بیانگر عدم وجود رابطه معنی دار بین ضریب منفی اقلام تعهدی به میانگین دارایی ها بر روی پیش بینی سود می باشد.

واژه های کلیدی: محافظه کاری مشروط، محافظه کاری غیر مشروط، پیش بینی سود.

۱- مقدمه

افشای داوطلبانه اطلاعات مالی از طریق پیش‌بینی سود، در عصر حاضر اهمیت زیادی یافته است. برای مثال با تشخیص پیش‌بینی داوطلبانه سود در کاهش تقارن اطلاعاتی، کمیسیون بورس اوراق بهادار، در اوایل سال ۱۹۷۳ برای اولین بار، به منظور تشویق مدیریت به ارائه پیش‌بینی‌های داوطلبانه، به شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اجازه افشای پیش‌بینی‌های سود را داد و دو سال بعد شرکت‌ها را ملزم به انتشار چنین اطلاعاتی کرد. در آوریل سال ۱۹۷۶، این الزام به دلیل مخالفت زیاد، برداشته شد. در ایران نیز در سال ۱۳۸۱ بورس اوراق بهادار تهران، طبق بند چ ماده ۵ آیین‌نامه افشای اطلاعات، شرکت‌ها را مکلف به ارائه پیش‌بینی سود هر سهم در پایان سه ماه کرد (مشایخ و شاهرخی، ۱۳۸۶: ۶۷).

تأثیر منفی عدم تقارن اطلاعاتی باعث پیدایش مفهوم‌های جدیدی در زمینه افشای اطلاعاتی حسابداری شده است؛ یکی از این مفهوم‌ها، که امروزه مورد توجه پژوهش‌گران بسیاری در عرصه مالی و حسابداری قرار گرفته است، مفهوم محافظه‌کاری می‌باشد. محافظه‌کاری یکی از قراردادهای مهم گزارشگری مالی محسوب می‌شود که باعث کاربرد احتیاط در تشخیص و سنجش درآمد و دارایی‌ها می‌گردد. محافظه‌کاری واکنشی است احتیاطی که در شرایط نبود اطمینان بکار گرفته می‌شود و می‌کوشد نشان دهد که نبود اطمینان و ریسک ذاتی در وضعیت شرکت به قدر کافی مطرح شده است (گیولی و هاین^۱، ۲۰۰۰: ۳۰۰). به اعتقاد بسیاری از پژوهش‌گران، محافظه‌کاری نقش اطلاعاتی دارد و در واقع به محافظه‌کاری باید به‌عنوان نوعی ارسال نشانه از مدیریت به استفاده‌کنندگان نگریست.

از یک چشم‌انداز حسابداری، سؤال با جذابیت ویژه این هست که آیا ویژگی‌های یک سیستم حسابداری شرکت، نظیر میزان حسابداری محافظه‌کارانه، روی استراتژی پیش‌بینی سود مدیریت تأثیر می‌گذارد یا خیر؟ در این پژوهش، این مسأله به‌وسیله تهیه

رابطه بین محافظه‌کاری مشروط و غیر مشروط با میزان پیش‌بینی سود..... ۶۷

شواهدی از ارتباط بین معیار محافظه‌کاری حسابداری و میزان پیش‌بینی سود شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۲- مبانی نظری پژوهش

تحلیل‌گران مالی انتظارات خود را راجع به سود تحلیل می‌کنند و قیمت‌های اوراق بهادار بعد از انتشار پیش‌بینی‌های داوطلبانه مدیریت، تعدیل می‌شود (پونال و وای میر^۱، ۱۹۸۹: ۳۰). بنابراین، تصمیم مدیریت به‌منظور انتشار پیش‌بینی سود، یک رویداد اقتصادی مهم تلقی می‌شود.

محافظه‌کاری نیز از ویژگی‌های بارز گزارشگری مالی است (کیم و جانگ^۲، ۲۰۰۷: ۳) که با تسریع در شناسایی اخبار بد، قابلیت اعتماد سود گزارش شده را افزایش می‌دهد (لفوند و واتز^۳، ۲۰۰۸: ۱۰؛ لی جینگ^۴، ۲۰۰۸: ۲۸) و عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش می‌دهد. در این پژوهش محافظه‌کاری به دو نوع مشروط و غیرمشروط به شرح زیر تقسیم گردیده است.

۲-۱- محافظه‌کاری مشروط و غیرمشروط

باسو^۵ (۱۹۹۷: ۴) محافظه‌کاری را به‌صورت زیر تعریف کرده است: "محافظه‌کاری عبارت است از تأییدپذیری متفاوت لازم برای شناسایی درآمدها و هزینه‌ها، که منجر به کم‌نمایی سود و دارایی‌ها می‌شود". این تعریف بیانگر محافظه‌کاری مشروط است. در تحقیقات اخیر، محافظه‌کاری را به دو نوع تقسیم کرده‌اند: نوع نخست، محافظه‌کاری پیش‌رویدادی است که محافظه‌کاری مستقل از اخبار و محافظه‌کاری نامشروط نیز خوانده شده است. محافظه‌کاری پیش‌رویدادی از بکارگیری آن دسته از استانداردهای

1. Pownall & Waymire
2. Kim & Jung
3. Lefond & Watts
4. Li jing
5. Bassu

حسابداری ناشی می‌شود که سود را به گونه‌ای مستقل از اخبار اقتصادی جاری، می‌کاهند. برای مثال، شناسایی بدون درنگ مخارج تبلیغات و تحقیق و توسعه به‌عنوان هزینه، حتی در صورتی که جریان‌های نقدی آتی مورد انتظار آن‌ها مثبت باشد، از این نوع است. نوع دیگر محافظه‌کاری، محافظه‌کاری پس‌رویدادی است که محافظه‌کاری وابسته به اخبار، محافظه‌کاری مشروط و عدم تقارن زمانی سود نیز خوانده شده است. محافظه‌کاری پس‌رویدادی به مفهوم شناسایی به موقع‌تر اخبار بد نسبت به اخبار خوب در سود است. برای مثال، قاعده اقل بهای تمام شده یا ارزش بازار، حذف سرفعلی در پی انجام آزمون کاهش ارزش و شناسایی نامتقارن زیان‌های احتمالی در مقابل سودهای احتمالی، از این نوع هستند. به‌طور کلی، اصول حسابداری شناسایی کاهش یا اخبار بد درباره‌ی موجودی کالا، سرفعلی و زیان‌های احتمالی را ایجاد می‌کنند؛ اما شناسایی افزایش ناشی از اخبار خوب را منع می‌کنند (پای و همکاران^۱، ۲۰۰۵: ۶۹۸-۶۹۷). محافظه‌کاری مشروط برای اولین بار توسط پاسو (۱۹۹۷) به‌عنوان جنبه‌ای مهم از محافظه‌کاری مطرح شد (رایان^۲، ۲۰۰۶: ۴).

انگیزه اصلی برای محافظه‌کاری نامشروط، سختی ارزیابی دارایی‌ها و بدهی‌ها است. انگیزه اصلی برای محافظه‌کاری مشروط، خنثی کردن انگیزه‌های مدیران برای گزارشگری اطلاعات حسابداری دارای جانب‌داری رو به بالا، در موقعی که رویدادهای نامناسب اتفاق افتاده است، می‌باشد. انگیزه‌های مشابهی نیز برای این دو نوع محافظه‌کاری وجود دارد. برای مثال، تابع نامتقارن زیان سرمایه‌گذاران موجب می‌شود اثر منفی که آن‌ها از سود کسب می‌کنند، کم‌تر از آسیب‌هایی باشد که از زیانی با اهمیت مشابه می‌بینند. این دو، مفاهیم مشابهی نیز دارند که مهم‌تر از همه، فزونی ارزش بازار خالص دارایی‌ها به ارزش دفتری آن‌ها است (بیور و رایان^۳، ۲۰۰۴: ۱-۲).

بیور و رایان اظهار کرده‌اند که محافظه‌کاری پیش‌رویدادی در دوره‌های قبلی، پیش

-
1. Pae et al.
 2. Ryan
 3. Beaver & Ryan

رابطه بین محافظه‌کاری مشروط و غیر مشروط با میزان پیش‌بینی سود..... ۶۹

انجام محافظه‌کاری پس‌رویدادی دوره‌های بعدی است. یعنی اگر شرکتی در هزینه کردن مخارجی در یک دوره محافظه‌کاری پیش‌رویدادی داشته باشد، در ترازنامه‌اش چیزی به حساب دارایی منظور نشده است تا در آینده، در پاسخ به اخبار بد کاهش دهد. به بیان ساده، اگر محافظه‌کاری پیش‌رویدادی منجر به عدم شناسایی یک دارایی در دوره‌های گذشته شده باشد، اخبار بد ناشی از کاهش ارزش این دارایی نمی‌تواند در سود دوره جاری شناسایی شود. در مقابل، فرض کنید شرکتی دارای محافظه‌کاری پیش‌رویدادی نیست و مخارجی را در یک دوره به‌عنوان دارایی ثبت نماید؛ پس اگر در یکی از دوره‌های آتی اخبار بد درباره منافع این دارایی ایجاد شود، انتظار بر این است که در آن دوره، بر مبنای حسابداری کاهش ارزش دارایی، محافظه‌کاری پس‌رویدادی مشاهده شود (پای و همکاران، ۲۰۰۵: ۶۹۸).

۳- پیشینه پژوهش

۳-۱- پیشینه خارجی

گیولی و هاین (۲۰۰۰) به بررسی سیر تاریخی محافظه‌کاری پرداختند تا بدین سؤال پاسخ دهند که آیا گزارش‌گری مالی، محافظه‌کارانه‌تر شده است یا نه؟ آن‌ها از اقلام تعهدی غیر عملیاتی (اختیاری) برای اندازه‌گیری و سنجش محافظه‌کاری استفاده نمودند. آن‌ها به این دلیل از اقلام تعهدی اختیاری (غیر عملیاتی) استفاده می‌کنند که از یک سو حسابداری تعهدی مجرای برای اعمال محافظه‌کاری است و از دیگر سو، اعمال اختیار از جانب مدیران در شرایط نبود اطمینان، زمینه پیدایش محافظه‌کاری را فراهم می‌آورد. فانگ^۱ (۲۰۰۹) دقت پیش‌بینی مدیریت را در برآورد خطای پیش‌بینی سود مدیریت مورد مطالعه قرار داد و به این نتیجه رسید که رابطه‌ای با اهمیت و منفی بین دقت پیش‌بینی و خطای پیش‌بینی مدیریت وجود دارد.

1.Fang

۷۰..... پژوهشنامه حسابداری مالی و حسابرسی، سال چهارم، شماره چهاردهم، تابستان ۱۳۹۱

هاتن^۱ و همکاران (۲۰۰۹) ویژگی پیش‌بینی‌های ثبت شده شرکت و چگونگی تأثیر دقت پیش‌بینی‌های سود قبلی را در پاسخ سرمایه‌گذاران به پیش‌بینی سود آینده مورد بررسی قرار دادند و به این نتیجه رسیدند که رفتار پیش‌بینی‌های قبلی شرکت اجازه می‌دهد تا برای پیش‌بینی‌ها اعتبار و شهرت ایجاد شود.

زو^۲ (۲۰۰۹) به بررسی چگونگی دلالت پیش‌بینی سود مدیریت بر انعکاس ارقام تعهدی بر سودهای آینده پرداخته است. نتایج پژوهش حاکی از آن است که پیش‌بینی‌های جانبدارانه وابسته به ارقام تعهدی در محدوده پیش‌بینی‌ها تا چه حد بر میزان فرصت‌طلبی مدیران و ترس از دعاوی قضایی تأثیر دارد و سرانجام به این نتیجه رسید که قیمت‌گذاری نادرست ارقام تعهدی برای شرکت‌هایی که محدوده پیش‌بینی‌ها را منتشر می‌کنند، مصداق دارد و برای شرکت‌هایی که نقطه پیش‌بینی را منتشر نمی‌کنند، مصداق ندارد.

همچنین پژوهشی توسط های و همکاران^۳ (۲۰۰۹) در رابطه با تأثیر محافظه‌کاری بر پیش‌بینی سود صورت گرفت. آن‌ها در این پژوهش از سه معیار انفرادی (ارزش دفتری به ارزش بازار، معیار تعهدی و مخارج تحقیق و توسعه و سطح موجودی و ذخیره آگهی) و دو معیار ترکیبی برای اندازه‌گیری محافظه‌کاری استفاده کردند. نتایج پژوهش نشان داد یک ارتباط منفی میان محافظه‌کاری و استمرار پیش‌بینی‌های مدیریت، و دقیق و به هنگام بودن این پیش‌بینی‌ها وجود دارد. روی هم رفته، این نتایج نشان می‌دهد که عمل حسابداری محافظه‌کارانه، به‌عنوان یک جانشین برای پیش‌بینی‌های مدیریت از طریق کاهش عدم تقارن اطلاعاتی در بازار و کاهش تعهدات آتی به واسطه گزارشگری به موقع اخبار بد است.

۳-۲- پژوهش‌های داخلی

ستایش (۱۳۸۲) به بررسی مقایسه قدرت پیش‌بینی سود خالص و سود عملیاتی در شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران پرداخت و نتیجه گرفت که سود عملیاتی مبنای

-
1. Huton
 2. Xu
 3. Hui et al.

رابطه بین محافظه‌کاری مشروط و غیر مشروط با میزان پیش‌بینی سود..... ۷۱

مناسب‌تری برای پیش‌بینی قدرت سودآوری خواهد بود.

بنی‌مهد (۱۳۸۵) بر اساس اطلاعات یک دوره یازده ساله (۱۳۷۳ الی ۱۳۸۳) از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، عوامل مؤثر بر محافظه‌کاری حسابداری را تعیین و مدلی را برای اندازه‌گیری آن پیشنهاد داد. نتایج تحقیق او نشان داد که محافظه‌کاری حسابداری و شاخص سودآوری (بازده دارایی‌ها) در ایران طی دوره تحقیق به‌طور همزمان کاهش یافته است. اندازه شرکت‌ها و مالیات بر محافظه‌کاری حسابداری اثری نداشته و محافظه‌کاری حسابداری نمی‌تواند به‌عنوان یک مکانیزم قراردادی کارآمد برای کاهش تعارض‌های تقسیم سود بین سهامداران و اعتباردهندگان محسوب شود.

مشایخ و شاهرخی (۱۳۸۶) به بررسی دقت پیش‌بینی سود توسط مدیران و عوامل مؤثر بر آن پرداخت؛ آن‌ها پیش‌بینی مدیران از سود هر سهم آتی را با پیش‌بینی مبتنی بر اطلاعات مدل گام تصادفی مقایسه کردند و به این نتیجه رسیدند که بین اشتباه پیش‌بینی مدیران و اشتباه پیش‌بینی بر اساس گام تصادفی تفاوت معناداری وجود دارد. به علاوه مقایسه اختلاف میانگین‌های دو مدل بیانگر دقت بالاتر پیش‌بینی بر اساس گام تصادفی می‌باشد. به علاوه نتایج آزمون سایر فرضیه‌های تحقیق نشان می‌دهد که پیش‌بینی‌های مدیران دارای انحراف خوش‌بینانه می‌باشد و دقت پیش‌بینی با توجه به اندازه شرکت، سود یا زیان‌ده بودن شرکت و نوع صنعت متفاوت می‌باشد.

بنی‌مهد و باغبانی (۱۳۸۸) اثر محافظه‌کاری حسابداری، مالکیت دولتی، اندازه شرکت و نسبت اهرمی بر زیان‌دهی شرکت‌ها را مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که محافظه‌کاری حسابداری با زیان‌دهی شرکت‌ها رابطه‌ای مستقیم دارد.

مهرانی، وافی ثانی و حلاج (۱۳۸۸) رابطه قراردادهای بدهی و اندازه شرکت با محافظه‌کاری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس بهادار تهران را مورد بررسی قرار دادند. آن‌ها در این پژوهش، برای اندازه‌گیری محافظه‌کاری، از سه معیار مبتنی بر ارقام تعهدی، مبتنی بر ارزش بازار و رابطه بازدهی سهام و سود استفاده کردند. یافته‌های

۷۲..... پژوهشنامه حسابداری مالی و حسابرسی، سال چهارم، شماره چهاردهم، تابستان ۱۳۹۱

پژوهش بیانگر رابطه مثبت معناداری بین بدهی و محافظه‌کاری در دو معیار مبتنی بر ارقام تعهدی و مبتنی بر ارزش بازار می‌باشد. همچنین رابطه منفی اندازه‌ی شرکت و محافظه‌کاری تنها در معیار مبتنی بر ارزش بازار مورد تأیید قرار گرفت؛ بنابراین در کل نمی‌توان استنباط کرد که بین اندازه شرکت و محافظه‌کاری رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد.

ستایش و جمالیان‌پور (۱۳۸۹) به بررسی وجود محافظه‌کاری در گزارش‌گری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند. نتایج پژوهش بیانگر آن است که، در اکثریت موارد، پاسخ نامتقارن میان سود حسابداری و بازدهی سهام (چه در سطح صنایع مختلف) وجود ندارد. علاوه بر آن، ارقام برآمده از محافظه‌کاری مدیران و حسابداران، یعنی ارقام تعهدی غیرعملیاتی، با گذشت زمان تغییر قابل ملاحظه‌ای نداشته است. همچنین، بررسی تفاوت میزان چولگی جریان وجه نقد عملیاتی و توزیع سود نقدی روشن کرد که در سطح کل شرکت‌ها، چولگی جریان وجه نقد عملیاتی بیش‌تر است، در صورتی که در سطح صنایع مختلف، چولگی توزیع سود نقدی افزون‌تر بود. به علاوه نتایج حاصل از بررسی تفکیک اختلاف ارزش بازار و ارزش دفتری خالص دارایی‌ها نشان می‌دهد که محافظه‌کاری شرطی و غیرشرطی در هر دو سطح پژوهش، اعم از کل شرکت‌ها و صنایع مختلف، وجود داشته و روند آن نیز صعودی است.

۴- فرضیه‌های پژوهش

الف) بین محافظه‌کاری مشروط و میزان پیش‌بینی سود شرکت‌ها، رابطه معناداری وجود دارد.

۱- الف) بین ضریب منفی جمع ارقام تعهدی اختیاری (غیرعملیاتی) به جمع دارایی‌ها و پیش‌بینی سود شرکت‌ها، رابطه معناداری وجود دارد.

۲- الف) بین نسبت سود خالص قبل از ارقام غیرمترقبه به ارزش بازار حقوق

رابطه بین محافظه‌کاری مشروط و غیر مشروط با میزان پیش‌بینی سود..... ۷۳

صاحبان سهام و پیش‌بینی سود شرکت‌ها، رابطه معناداری وجود دارد.
(ب) بین محافظه‌کاری غیر مشروط و میزان پیش‌بینی سود شرکت‌ها، رابطه معناداری وجود دارد.

۱- (ب) بین ارزش دفتری به ارزش بازار خالص دارایی‌ها و پیش‌بینی سود شرکت‌ها، رابطه معناداری وجود دارد.

۲- (ب) بین ضریب منفی جمع ارقام تعهدی به میانگین جمع دارایی‌ها و پیش‌بینی سود شرکت‌ها، رابطه معناداری وجود دارد.

۵- متغیرهای پژوهش

با توجه به فرضیه‌های طراحی شده، متغیرهای این پژوهش به شرح زیر است:
۱-۵- متغیر وابسته: از پیش‌بینی سود توسط مدیریت به عنوان متغیر وابسته استفاده شده است که از صورت‌های مالی قابل استخراج است.

۲-۵- متغیر مستقل: در این پژوهش از محافظه‌کاری به عنوان متغیر مستقل استفاده شده است که به دو نوع محافظه‌کاری مشروط و غیر مشروط تقسیم گردیده که هر کدام به روش‌های زیر اندازه‌گیری می‌شود:

الف) محافظه‌کاری مشروط: برای اندازه‌گیری محافظه‌کاری مشروط از دو معیار ضریب منفی جمع ارقام تعهدی اختیاری به جمع دارایی‌ها و نسبت سود خالص قبل از ارقام غیر مترقبه به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام استفاده گردیده که این معیارها توسط ژانگ^۱ (۲۰۰۸)؛ بال و شیواکمار^۲ (۲۰۰۵) و گاسن و همکاران^۳ (۲۰۰۵) استفاده شده است.

ب) محافظه‌کاری غیر مشروط: در این پژوهش برای اندازه‌گیری محافظه‌کاری غیر مشروط از دو معیار، نرخ ارزش دفتری به ارزش بازار خالص دارایی‌ها و ضریب

1. Zang
2. Ball & Shivakumar
3. Gassen et al.

۷۴..... پژوهشنامه حسابداری مالی و حسابرسی، سال چهارم، شماره چهاردهم، تابستان ۱۳۹۱

منفی ارقام تعهدی به میانگین جمع دارایی‌ها به پیروی از احمد و دلمان^۱ (۲۰۰۷) و گاسن و همکاران (۲۰۰۵) استفاده شده است.

جمع ارقام تعهدی و ارقام تعهدی اختیاری (غیر عملیاتی) طبق رابطه شماره ۱ محاسبه می‌شود (گیولی و هاین، ۲۰۰۰: ۳۰۷):

$$ACC_{it} = (NI_{it} + DEP_{it}) - CFO_{it} \quad (۱)$$

$$OACC_{it} = \Delta(AR_{it} + I_{it} + PE_{it}) - \Delta(AP_{it} + TP_{it}) \quad (۲)$$

$$NOACC_{it} = ACC_{it} - OACC_{it} \quad (۳)$$

که در این رابطه‌ها:

ACC = جمع ارقام تعهدی

NI = سود خالص قبل از ارقام غیر مترقبه

DEP = هزینه استهلاک

CFO = جریان نقدی عملیاتی

OACC = ارقام تعهدی عملیاتی

AR = حساب‌های دریافتنی

I = موجودی مواد و کالا

PE = پیش‌پرداخت هزینه‌ها

AP = حساب‌های پرداختنی

TP = مالیات‌های پرداختنی

NOACC = ارقام تعهدی غیر عملیاتی

۳-۵- متغیرهای کنترلی

نسبت اهرم مالی: در این پژوهش، به پیروی از چوی و وانگ^۲ (۲۰۰۷)، از نسبت اهرم مالی به‌عنوان متغیر کنترلی استفاده شده است، که از تقسیم کل بدهی‌های شرکت بر جمع کل دارایی‌های شرکت محاسبه شده است.

اندازه شرکت: در این پژوهش، به پیروی از بهن و همکاران^۳ (۲۰۰۸) و زمسکی^۴ (۱۹۸۴)، از لگاریتم طبیعی فروش برای اندازه‌گیری اندازه شرکت استفاده شده است.

1. Ahmed & Duellman
2. Choi & Wong
3. Behn et al.
4. Zmijewski

۶- جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری پژوهش حاضر، کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشند. برای انتخاب نمونه، از هیچ یک از روش‌های نمونه‌گیری استفاده نگردید و نمونه آماری به روش حذفی و شامل آن دسته از شرکت‌هایی بودند که دارای شرایط زیر هستند:

- ۱- به لحاظ افزایش قابلیت مقایسه، دوره مالی منتهی به پایان اسفند ماه باشد.
- ۲- طی سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۸ تغییر سال مالی و توقف عملیات نداشته باشد.
- ۳- صورت‌های مالی و یادداشت‌های همراه شرکت در بازه زمانی مذکور، به‌طور کامل در سایت بورس اوراق بهادار موجود باشد.
- ۴- اطلاعات مورد نیاز به‌منظور استخراج داده‌ها در دسترس باشد.
- ۵- جزء شرکت‌های سرمایه‌گذاری و بانک‌ها نباشد.
- ۶- شرکت مورد نظر طی دوره پژوهش فعالیت مستمر داشته و سهام آن مورد معامله قرار گرفته باشد.

شایان ذکر است که با توجه به محدودیت‌های اعمال شده در نمونه آماری، تعداد شرکت‌های انتخابی برخی از صنایع اندک بوده و بنابراین با صنایع تقریباً مشابه ترکیب گردیده است. افزون بر این، برخی صنایع در نمونه آماری فاقد نماینده است. در نهایت، شرکت‌های نمونه در ۱۰ گروه صنعت طبقه‌بندی شد که هر شرکت در ۵ سال بررسی شده است. در نهایت تعداد مشاهده ۶۰۵ مورد است که این تعداد برابر تعداد شرکت‌های نمونه (۱۲۱) ضرب در تعداد سال‌های در نظر گرفته شده (۵) است. گروه‌بندی شرکت‌ها و فراوانی هر گروه در جدول شماره ۱ آورده شده است:

جدول ۱- گروه‌بندی صنایع و فراوانی آن‌ها در نمونه آماری

ردیف	گروه صنایع	صنایع زیرمجموعه	تعداد شرکت
۱	ماشین‌آلات و تجهیزات	ماشین‌آلات و تجهیزات	۷
۲	خودرو و ساخت قطعات	خودرو و ساخت قطعات	۲۵
۳	الکتريکی	رایانه و فعالیت‌های وابسته، ساخت رادیو و تلویزیون، ماشین‌آلات و دستگاه‌های برقی، خدمات فنی و مهندسی	۸
۴	غذایی و آشامیدنی	محصولات غذایی و آشامیدنی، قند و شکر	۹
۵	سیمانی	سیمان، آهک، گچ	۱۱
۶	دارویی	مواد و محصولات دارویی	۱۸
۷	فلزات	فلزات اساسی، ساخت محصولات فلزی، استخراج کانه‌های فلزی	۱۱
۸	شیمیایی، نفتی، لاستیک و پلاستیک	محصولات شیمیایی، فرآورده‌های نفتی، لاستیک و پلاستیک	۱۳
۹	منسوجات، محصولات چوبی و کاغذی	منسوجات، محصولات چوبی، محصولات کاغذی	۳
۱۰	کاشی و سرامیک و سایر محصولات کانی غیرفلزی	کاشی و سرامیک، سایر محصولات کانی غیرفلزی	۱۶
		جمع	۱۲۱

*منبع: یافته‌های پژوهشگر

۷- روش تجزیه و تحلیل

داده‌های اولیه پس از استخراج از منابع ذکر شده وارد نرم‌افزار اکسل شده است تا با انجام برخی محاسبات، متغیرهای مورد نیاز برای آزمون فرضیه‌های پژوهش به‌دست آید. سپس اطلاعات حاصل از اندازه‌گیری متغیرها، به‌منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش، وارد نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۷ شده است. برای تجزیه و تحلیل آماری داده‌ها و آزمون

رابطه بین محافظه‌کاری مشروط و غیر مشروط با میزان پیش‌بینی سود..... ۷۷

فرضیه‌های پژوهش حاضر، از آمار استنباطی، ضریب همبستگی، مدل رگرسیون خطی چندگانه و تحلیل واریانس استفاده شده است.

۸- روش آزمون فرضیه‌های پژوهش

به‌منظور آزمون فرضیه‌ها، پس از محاسبه آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش، از ضریب همبستگی و مدل رگرسیون استفاده می‌شود. شیوه کار در رگرسیون به این صورت است که ابتدا باید معناداری کل مدل رگرسیون مورد آزمون قرار گیرد که این کار توسط جدول ANOVA صورت می‌گیرد. سپس باید معناداری تک تک ضرایب متغیرهای مستقل بررسی شود که این کار با استفاده از جدول ضرایب صورت می‌گیرد (مؤمنی و فعال قیومی، ۱۳۸۹: ۱۱۹-۱۲۰). به‌منظور آزمون معناداری مدل رگرسیون در فرضیه‌ها، از آزمون F و مقدار احتمال^۱ محاسبه شده توسط نرم‌افزار SPSS استفاده می‌شود و به‌منظور آزمون معناداری ضرایب جزئی رگرسیون در فرضیه‌ها، از آزمون T و مقدار احتمال محاسبه شده توسط نرم‌افزار SPSS (جدول ضرایب) استفاده شده است.

۸-۱- آزمون فرضیه‌ها

در این بخش، به تجزیه و تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌ها با استفاده از روش‌های آمار استنباطی پرداخته می‌شود. به این منظور با استفاده از رگرسیون جزئی و تحلیل واریانس یک عامله (ANOVA) فرضیه‌های پژوهش آزمون می‌شوند. آزمون فرضیه اصلی الف: بین "محافظه‌کاری مشروط" و "میزان پیش‌بینی سود شرکت‌ها"، رابطه معناداری وجود دارد.

با توجه به آماره F در جدول شماره ۲، در صنایع ماشین آلات-تجهیزات، الکتریکی، سیمانی، فلزات، شیمیایی - نفتی و کاشی - سرامیک مدل رگرسیون در حالت کلی معنی‌دار

1. P-value

۷۸ پژوهشنامه حسابداری مالی و حسابرسی، سال چهارم، شماره چهاردهم، تابستان ۱۳۹۱

است؛ یعنی حداقل یکی از متغیرهای مستقل، متغیر با اهمیتی در معادله رگرسیون تلقی می‌شود و می‌توان گفت: "محافظه‌کاری مشروط" روی "میزان پیش‌بینی سود شرکت‌ها" اثرگذار است.

جدول ۲- نتایج آزمون F فرضیه اصلی الف

کل	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	آزمون	ANOVA
۰.۷۹۴	۱۰.۷۷۹	۲.۲۹۶	۱۳.۲۴۳	۲.۹۵۷	۱.۸۳۱	۳.۰۲۸	۱.۸۳۷	۱۰.۷۹	۰.۷۰۴	۳.۴۹	F آماره	
۰.۵۲۹	۰.۰۰۰	۰.۱۳۱	۰.۰۰۰	۰.۰۲۹	۰.۱۳۰	۰.۰۲۶	۰.۱۴۱	۰.۰۰۰	۰.۵۹۱	۰.۰۲	Sign F	
۰.۰۷۳	۰.۶۰۷	۰.۶۹۲	۰.۶۸۸	۰.۴۴۱	۰.۲۸۳	۰.۴۴۲	۰.۳۹۴	۰.۷۵۸	۰.۱۵۱	۰.۵۷۷	R	Model Summary
۰.۰۰۵	۰.۳۶۸	۰.۴۷۹	۰.۴۷۳	۰.۱۹۴	۰.۰۸	۰.۱۹۵	۰.۱۵۵	۰.۵۷۴	۰.۰۲۳	۰.۳۳۳	R ²	
-۰.۰۰۱	۰.۳۳۴	۰.۲۷	۰.۴۳۷	۰.۱۲۹	۰.۰۳۶	۰.۱۳۱	۰.۰۷۱	۰.۵۲۱	-۰.۰۱	۰.۲۳۷	R ² تعدیل شده	
۰.۷۲۴	۱.۳۶۴	۱.۱۶۵	۰.۹۹۲	۰.۷۴۴	۱.۳۵۴	۰.۹۰۹	۰.۶۹۴	۱.۴۹۴	۰.۷۵۳	۰.۹۷	D-W	

*منبع: یافته‌های پژوهشگر

برای اینکه دقیقاً مشخص کنیم کدام یک از پارامترهای الگوی رگرسیون معنی‌دار است، از آزمون t استفاده می‌کنیم. در جدول شماره ۳ ضریب متغیر مستقل و همچنین بتا متغیرها همراه با احتمال آن برای صنایعی که کل مدل رگرسیون آن‌ها معنی‌دار است، آورده شده است.

جدول ۳- نتایج آزمون t فرضیه اصلی الف

صنعت	متغیر مستقل	ضریب	Beta	آماره t	P-VALUE	نتیجه فرضیه
۱	-NOACC/TA	-۱۴۲۱.۷۵	-۰.۲۴۵	-۱.۳۷۵	۰.۱۸	رد
	NI/MV	۲۳۷۷.۸۱	-۰.۳۱۵	-۱.۸۱۹	۰.۰۸	رد
۳	-NOACC/TA	-۱۲۸.۶۵	-۰.۲۴۲	-۱.۹۹	۰.۰۵۵	رد
	NI/MV	۲۹۰۲.۹۴	۰.۳۹۷	۳.۳۲۱	۰.۰۰۲	تأیید
۵	-NOACC/TA	۱۱۶۳.۴۳	۰.۰۷۳	۰.۵۰۱	۰.۶۱۸	رد
	NI/MV	-۵۳۷.۵۲	-۰.۰۳۵	-۰.۲۲۵	۰.۸۲۳	رد
۷	-NOACC/TA	-۱۲۵۴.۵۹	-۰.۲۴۸	-۱.۷۱۹	۰.۰۹۲	رد
	NI/MV	۹۴۸.۰۴۲	۰.۱۴۲	۰.۹۸	۰.۳۳۲	رد
۸	-NOACC/TA	۱۵۶۵.۹۲	۰.۱۴۵	۱.۴۲۹	۰.۱۵۸	رد
	NI/MV	۷۷۱.۴۴	۰.۱۴۹	۱.۴۵۹	۰.۱۵	رد
۱۰	-NOACC/TA	-۳۶۲.۹۷	-۰.۱۱۲	-۱.۱۸۲	۰.۲۴۱	رد
	NI/MV	-۱۰۶۷.۹	۰.۳۵۵	۳.۴۴	۰.۰۰۱	تأیید

*منبع: یافته‌های پژوهشگر

رابطه بین محافظه کاری مشروط و غیر مشروط با میزان پیش بینی سود..... ۷۹

با توجه به نتایج آزمون t در مدل رگرسیون در جدول شماره ۳، فقط در صنایع الکتریکی و کاشی - سرامیک و آن هم فقط برای متغیر مستقل "نسبت سود خالص قبل از ارقام غیرمترقبه به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام (NI/MV)" در سطح خطای ۵ درصد، رابطه معنی داری وجود دارد و در صنایع دیگر این رابطه معنی دار نیست. آزمون فرضیه فرعی اول: بین "ضریب منفی جمع ارقام تعهدی اختیاری (غیر عملیاتی) به جمع دارایی ها" و "پیش بینی سود شرکت ها"، رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۴- نتایج آزمون فرضیه فرعی اول

Coefficients					Model Summary				ANOVA		صنعت
P-VALUE	آماره t		b	A	D-W	R ² تعدیل شده	R ²	R	Sign F	آماره F	
۰.۰۷۱	-۱.۸۷۷	-۰.۳۳۵	۱۹۳۹	-۱۱۵۴	۰.۸۸۹	۰.۱۷۷	۰.۲۵۴	۰.۵۰۴	۰.۳۵	۳.۲۸۹	۱
۰.۷۴۴	۰.۳۲۷	۰.۰۳	۲۵.۰۷	۴۱۰	۰.۷۲۷	-۰.۰۱۶	۰.۰۰۸	۰.۰۹	۰.۸۰۲	۰.۳۳۲	۲
۰.۱۸۸	-۱.۳۴۴	-۰.۱۸۵	-۹۸.۸۶	۵۱۱	۱.۲۳	۰.۳۳۸	۰.۳۹	۰.۶۲۵	۰.۰۰۱	۷.۴۶۸	۳
۰.۴۰۸	۰.۸۳۵	۰.۱۲۴	-۶۹۳.۱۹	-۲۶۳۰	۰.۶۸۵	۰.۰۸۳	۰.۱۴۵	۰.۳۸۱	۰.۰۸۹	۲.۳۲۲	۴
۰.۴۸۶	۰.۷	۰.۰۸۹	۱۴۱۴.۱۳	۱۹۷۳۷	۰.۹۰	۰.۱۴۷	۰.۱۹۴	۰.۴۴۱	۰.۰۱۱	۴.۰۹۷	۵
۰.۶۲۵	۰.۴۹	۰.۰۵۲	۱۷۴.۴۵	-۲۱۹۴	۱.۳۶۸	۰.۰۴۷	۰.۰۸	۰.۲۸۲	۰.۰۶۹	۲.۴۵۶	۶
۰.۰۸۸	-۱.۷۳۷	-۰.۲۴۶	-۱۲۴۳.۵	۱۷۱۱	۰.۷۴۱	۰.۱۳۳	۰.۱۸۱	۰.۴۲۵	۰.۰۱۶	۳.۷۵۲	۷
۰.۳۲۴	۰.۹۹۴	۰.۹۴	۱۰۲۲	-۴۴۲۰	۱.۰۳۴	۰.۴۳۳	۰.۴۶	۰.۶۷۸	۰.۰۰۰	۱۷.۳۱۶	۸
۰.۷۶۸	-۰.۳۰۲	-۰.۰۶۹	-۲۱۷	-۸۰۴۵.۵	۱.۲۱۵	۰.۲۸	۰.۴۳۴	۰.۶۵۹	۰.۰۸۹	۲.۸۱۳	۹
۰.۱۴۲	-۱.۴۸۲	۰.۱۴۹	-۴۸۴	۳۳۱۳	۱.۲۲۸	۰.۲۳۸	۰.۲۶۷	۰.۵۱۷	۰.۰۰۰	۹.۱۱	۱۰
۰.۶۲۳	-۰.۴۹۲	-۰.۰۲	-۳۸.۵۳۹	۵۷۷	۰.۷۱۷	-۰.۰۰۲	۰.۰۰۳	۰.۰۵۷	۰.۵۸	۰.۶۴۵	کل

*منبع: یافته‌های پژوهشگر

با توجه به آماره F در جدول شماره ۴، در صنایع الکتریکی، سیمانی، فلزات، شیمیایی - نفتی و کاشی - سرامیک مدل رگرسیون در حالت کلی معنی دار است؛ یعنی

۸۰..... پژوهشنامه حسابداری مالی و حسابرسی، سال چهارم، شماره چهاردهم، تابستان ۱۳۹۱

حداقل یکی از متغیرهای مستقل، متغیر با اهمیتی در معادله رگرسیون تلقی می‌شود و می‌توان گفت: "ضریب منفی جمع اقلام تعهدی اختیاری (غیرعملیاتی)" روی "سود پیش‌بینی شده شرکت‌ها" اثرگذار است. اما با توجه به نتایج آزمون t در مدل رگرسیون در جدول شماره ۴، مشاهده می‌شود که در هیچ یک از صنایع، در سطح خطای ۵ درصد، بین متغیر مستقل و متغیر وابسته رابطه معنی‌داری وجود ندارد. برای داده‌های تجمعی، معادله رگرسیون در حالت کلی معنی‌دار نیست لذا می‌توان ادعا نمود که "ضریب منفی جمع اقلام تعهدی اختیاری (غیرعملیاتی) به جمع دارایی‌ها" روی "پیش‌بینی سود شرکت‌ها" در کل صنایع اثرگذار نیست.

آزمون فرضیه فرعی دوم: بین "نسبت سود خالص قبل از اقلام غیرمترقبه به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام" و "پیش‌بینی سود شرکت‌ها"، رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۵- نتایج آزمون فرضیه فرعی دوم

Coefficients				Model Summary				ANOVA			
P-VALUE	t	b	A	D-W	R ² تعدیل شده	R ²	R	Sign F	آماره F	صنعت	
۰.۰۳۲	-۲.۲۵۱	-۰.۳۸	-۲۸۷۲	-۱۷۷۱	۰.۸۶۲	۰.۲۱۴	۰.۲۸۸	۰.۵۳۶	۰.۰۱۹	۳.۹۰۴	۱
۰.۱۸۲	۱.۳۴۱	۰.۱۲۲	۳.۰۹۳	۴۳۰	۰.۷۶۳	-۰.۰۰۲	۰.۰۲۲	۰.۱۴۸	۰.۴۴	۰.۹	۲
۰.۰۰۶	۲.۹۳۶	۰.۳۶۲	۲۶۵۰.۴	-۷۶	۱.۴۸۶	۰.۴۷۸	۰.۵۲۲	۰.۷۲۲	۰.۰۰۰	۱۱.۹۹	۳
۰.۵۴۱	۰.۶۱۶	۰.۰۹۳	۴۱۷.۳	-۳۰.۸۳	۰.۶۴۶	۰.۰۷۶	۰.۱۳۹	۰.۳۷۲	۰.۱۰۳	۲.۲	۴
۰.۵۹۵	-۰.۵۳۵	-۰.۰۷۲	-۱۱۱۲.۶	۱۸۸۷۰	۰.۹	۰.۱۴۳	۰.۱۹۱	۰.۴۴۷	۰.۰۱۲	۴.۰۱۳	۵
۰.۸۲۷	-۰.۲۱۹	-۰.۰۲۳	-۲۴۲.۱	-۲۳۰.۵	۱.۳۳۶	۰.۰۴۵	۰.۰۷۸	۰.۲۷۹	۰.۰۷۵	۲.۳۸۷	۶
۰.۴۰۱	۰.۸۴۷	۰.۱۲۵	۸۳۲.۷	۱۹۹۱	۰.۶۰۴	۰.۰۹۵	۰.۱۴۶	۰.۳۸۲	۰.۰۴۷	۲.۸۴۶	۷
۰.۳۱	۱.۰۲۴	۰.۰۹۹	۵۱۳.۳	-۴۷۷۱	۰.۸۷۱	۰.۴۲۸	۰.۴۵۵	۰.۶۷۴	۰.۰۰۰	۱۶.۶۸۵	۸
۰.۳۴	۰.۹۹۸	۰.۲۸۳	۲۳۰۴.۸	-۶۲۸۵	۱.۱۷	۰.۳۳۴	۰.۴۷۷	۰.۶۹	۰.۰۶	۳.۳۴۱	۹
۰.۰۰۱	۳.۵۹۰	۰.۳۶۹	۱۱۰۹.۹	۴۲۷۷	۱.۲۸۵	۰.۳۳	۰.۳۵۶	۰.۵۹۷	۰.۰۰۰	۱۳.۸	۱۰
۰.۳۵۴	۰.۹۲۷	۰.۰۳۸	۳.۹۴۲	۵۶۸	۰.۷۲۵	۰.۰۰	۰.۰۰۵	۰.۰۷	۰.۴	۰.۹۸۴	کل

*منبع: یافته‌های پژوهشگر

رابطه بین محافظه‌کاری مشروط و غیر مشروط با میزان پیش‌بینی سود..... ۸۱

با توجه به آماره F در جدول شماره ۵، در صنایع ماشین آلات - تجهیزات، الکتریکی، سیمانی، فلزات، شیمیایی - نفتی و کاشی - سرامیک مدل رگرسیون در حالت کلی معنی‌دار است؛ یعنی حداقل یکی از متغیرهای مستقل، متغیر با اهمیتی در معادله رگرسیون تلقی می‌شود و می‌توان گفت که "نسبت سود خالص قبل از ارقام غیرمترقبه به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام" روی "پیش‌بینی سود شرکت‌ها"، اثرگذار است. اما با توجه به نتایج آزمون t در مدل رگرسیون، مشاهده می‌شود که فقط در صنایع ماشین‌آلات - تجهیزات، الکتریکی و کاشی - سرامیک در سطح خطای ۵ درصد، ضریب معادله رگرسیون متغیر مستقل معنی‌دار است. برای داده‌های تجمعی معادله رگرسیون در حالت کلی معنی‌دار نیست لذا می‌توان ادعا نمود که "نسبت سود خالص قبل از ارقام غیرمترقبه به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام" روی "پیش‌بینی سود شرکت‌ها" در کل صنایع اثرگذار نیست. آزمون فرضیه اصلی ب: بین "محافظه‌کاری غیرمشروط" و "میزان پیش‌بینی سود شرکت‌ها"، رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۶- نتایج آزمون F فرضیه اصلی ب

آزمون	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	کل	
ANOVA	آماره F	۱۷.۹	۲۴.۰۷	۶.۴۶۶	۱.۷۷	۱۸.۸۲	۸.۱۵	۵.۱۱	۲۲.۱۴	۱۱.۷	۱۳.۸۴	۱۲.۴۳۳
	Sign F	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۱	۰.۱۵۴	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰	۰.۰۰۲	۰.۰۰۰	۰.۰۰۱	۰.۰۰۰	۰.۰۰۰
Model Summary	R	۰.۸۴۸	۰.۶۶۷	۰.۶۵۷	۰.۳۸۸	۰.۷۷۵	۰.۵۲۹	۰.۵۳۹	۰.۷۷۲	۰.۹۰۸	۰.۶۵۴	۰.۲۷۸
	R ²	۰.۷۲	۰.۴۴۵	۰.۴۳۲	۰.۱۵	۰.۶	۰.۲۸	۰.۲۹	۰.۵۹۶	۰.۸۲۴	۰.۴۲۸	۰.۰۷۷
	R ² تعدیل شده	۰.۶۸	۰.۴۲۷	۰.۳۵۶	۰.۰۶۵	۰.۵۶۹	۰.۲۴۶	۰.۲۳۴	۰.۵۶۹	۰.۷۵۴	۰.۳۹۷	۰.۰۷۱
	D-W	۱.۱۱	۱.۰۵۲	۱.۳۶۹	۰.۶۵۳	۱.۴۲۴	۱.۸۱۱	۰.۹۸۳	۱.۱۲۵	۱.۲۶۲	۱.۱۳۹	۰.۸۰۷

*منبع: یافته‌های پژوهشگر

با توجه به آماره F در جدول شماره ۶، فقط در صنعت غذایی و آشامیدنی مدل رگرسیون در حالت کلی معنی‌دار نیست و در دیگر صنایع "محافظه‌کاری غیرمشروط"

۸۲..... پژوهشنامه حسابداری مالی و حسابرسی، سال چهارم، شماره چهاردهم، تابستان ۱۳۹۱

روی "میزان پیش‌بینی سود شرکت‌ها"، اثرگذار است. در جدول شماره ۷ ضریب متغیر مستقل و همچنین بتا متغیرها همراه با احتمال آن برای صنایعی که کل مدل رگرسیون آن‌ها معنی‌دار است، با استفاده از آزمون t آورده شده‌است.

جدول ۷- نتایج آزمون t فرضیه اصلی ب

صنعت	متغیر مستقل	ضریب	Beta	آماره t	P-VALUE	نتیجه فرضیه
۱	BV/MV	۲۵۵.۶۳	۰.۷۲۳	۶.۱۶۹	۰.۰۰۰	تأیید
	-ACC/AA	-۱۲۵۸.۵	-۰.۱۹۸	-۱.۸۱	۰.۰۸۱	رد
۲	BV/MV	۲۱۷.۲۲	۰.۷۲۴	۹.۷۲۹	۰.۰۰۰	تأیید
	-ACC/AA	-۹۱.۷۸	-۰.۰۲۷	-۰.۳۸۶	۰.۷	رد
۳	BV/MV	۹۴.۳	۰.۱۵۳	۱.۰۷۸	۰.۲۸۸	رد
	-ACC/AA	-۱۴۴۸.۳	-۰.۲۰۶	-۱.۵۴۳	۰.۱۳۲	رد
۵	BV/MV	۱۹۱.۸	۰.۷۵۴	۷.۰۷	۰.۰۰۰	تأیید
	-ACC/AA	۱۳۴۰.۶	۰.۰۸۹	۰.۹۴۹	۰.۳۴۷	رد
۶	BV/MV	۲۰۹.۷	۰.۴۶۶	۴.۸۶۴	۰.۰۰۰	تأیید
	-ACC/AA	۱۴۵.۲۹	۰.۰۴۱	۰.۴۲۳	۰.۶۷۴	رد
۷	BV/MV	۲۷۹.۰۳	۰.۲۷۸	۲.۱۲۹	۰.۰۳۸	تأیید
	-ACC/AA	-۱۳۳۱.۷	-۰.۲۴۳	-۱.۷۰۱	۰.۰۹۵	رد
۸	BV/MV	۳۱۴.۰۹۴	۰.۴۲۶	۴.۶۴	۰.۰۰۰	تأیید
	-ACC/AA	-۶۰.۴۱	-۰.۰۰۶	-۰.۰۷۸	۰.۹۳۸	رد
۹	BV/MV	۵۹۲.۶	۰.۷۸۷	۴.۵۳۵	۰.۰۰۱	تأیید
	-ACC/AA	۱۳۰۵.۷	۰.۲۲۳	۱.۶۶	۰.۱۲۸	رد
۱۰	BV/MV	۱۴۴.۲	۰.۴۵۹	۴.۳۶۴	۰.۰۰۰	تأیید
	-ACC/AA	-۸۰۹.۵	-۰.۱۸	-۲.۰۱	۰.۰۴۹	تأیید
کل	BV/MV	۴۴.۹۸	۰.۲۷۵	۶.۸۸۷	۰.۰۰۰	تأیید
	-ACC/AA	-۱۴۹.۰۹	-۰.۰۲۴	-۰.۵۹۲	۰.۵۵۴	رد

*منبع: یافته‌های پژوهشگر

رابطه بین محافظه‌کاری مشروط و غیر مشروط با میزان پیش‌بینی سود..... ۸۳

نتایج رد یا قبول ضریب رگرسیون هر یک از متغیرهای مستقل در جدول شماره ۷ آورده شده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود فقط در صنعت کاشی-سرامیک ضریب هر دو متغیر مستقل آن تأیید شده است و در صنعت الکتریکی ضریب هر دو متغیر مستقل رد شده است. در دیگر صنایع و نیز در حالت تجمعی، کل صنایع فقط ضریب رگرسیون متغیر مستقل "نسبت ارزش دفتری خالص دارایی‌ها به ارزش بازار خالص دارایی‌ها" تأیید شده است.

آزمون فرضیه فرعی سوم: بین "نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار خالص دارایی‌ها" و "میزان پیش‌بینی سود شرکت‌ها"، رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۸- نتایج آزمون فرضیه فرعی سوم

Coefficients					Model Summary				ANOVA		
P-VALUE	آماره t		b	a	D-W	R ² تعدیل شده	R ²	R	Sign F	آماره F	صنعت
۰.۰۰۰	۶.۹۶۹	۰.۷۹۵	۲۸۰.۹	-۲۷۸۴	۱.۰۴۲	۰.۶۵۵	۰.۶۸۷	۰.۸۲۹	۰.۰۰۰	۲۱.۲۳	۱
۰.۰۰۰	۹.۷۶	۰.۷۲۲	۲۱۶.۶	-۵۳	۱.۰۶	۰.۴۳۱	۰.۴۴۴	۰.۶۶۷	۰.۰۰۰	۳۲.۲۷	۲
۰.۱۷۴	۱.۳۸۷	۰.۱۹۷	۱۲۱.۲	۷۳۲	۱.۲۱	۰.۳۴	۰.۳۹۲	۰.۶۲۶	۰.۰۰۱	۷.۵۳	۳
۰.۴۹۶	-۰.۶۸۷	-۰.۱۰۵	-۴.۴۹۷	-۳۰.۴۳	۰.۶۱۹	۰.۰۷۸	۰.۱۴۱	۰.۳۷۵	۰.۰۹۹	۲.۲۳۵	۴
۰.۰۰۰	۷.۱۵	۰.۷۶	۱۹۳.۳	۹۸۲۲	۱.۳۷۵	۰.۵۷	۰.۵۹۴	۰.۷۷۱	۰.۰۰۰	۲۴.۸	۵
۰.۰۰۰	۴.۸۶۹	۰.۴۶۳	۲۰۸.۳	-۲۰۹۳	۱.۸۵۴	۰.۲۵۳	۰.۲۷۸	۰.۵۲۸	۰.۰۰۰	۱۰.۹	۶
۰.۰۰۷	۲.۸۱۸	۰.۳۵۳	۳۵۴.۲	۱۱۵۲	۰.۹۳۲	۰.۲۰۵	۰.۲۴۹	۰.۴۹۹	۰.۰۰۲	۵.۶۴۵	۷
۰.۰۰۰	۴.۶۷۹	۰.۴۲۶	۳۱۳.۹	-۳۵۷۲	۱.۱۳۱	۰.۵۷۶	۰.۵۹۶	۰.۷۷۲	۰.۰۰۰	۳۰	۸
۰.۰۰۲	۴.۱۱۸	۰.۷۶۸	۵۷۸.۱۴	-۲۸۲۶	۱.۵۹۴	۰.۷۱۴	۰.۷۷۵	۰.۸۸۱	۰.۰۰۱	۱۲.۶	۹
۰.۰۰۰	۴.۳۴۱	۰.۴۶۶	۱۴۶.۲۶	۱۵۶۳	۱.۰۶	۰.۳۷۳	۰.۳۹۷	۰.۶۳	۰.۰۰۰	۱۶.۴۶	۱۰
۰.۰۰۰	۶.۸۹۸	۰.۲۷۶	۴۵.۰۲	۴۵۹	۰.۸۱۲	۰.۰۷۲	۰.۰۷۷	۰.۲۷۷	۰.۰۰۰	۱۶.۴۷	کل

*منبع: یافته‌های پژوهشگر

با توجه به آماره F در جدول شماره ۸، فقط در صنعت غذایی-آشامیدنی مدل

رگرسیون در حالت کلی معنی دار نیست ولی در دیگر صنایع و نیز حالت تجمعی کل صنایع می توان گفت که "نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار خالص دارایی ها" روی "میزان پیش بینی سود شرکت ها" اثرگذار است و با توجه به نتایج آزمون t در مدل رگرسیون در جدول شماره ۸، مشاهده می شود که فقط در صنایع الکتریکی و غذایی - آشامیدنی در سطح خطای ۵ درصد، ضریب معادله رگرسیون متغیر مستقل معنی دار نیست. برای داده های تجمعی نیز ضریب متغیر مستقل معنی دار است، لذا می توان ادعا نمود که بین "نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار خالص دارایی ها" و "میزان پیش بینی سود شرکت ها"، رابطه معناداری وجود دارد.

آزمون فرضیه فرعی چهارم: بین "ضریب منفی جمع اقلام تعهدی به میانگین جمع دارایی ها" و "پیش بینی سود شرکت ها"، رابطه معناداری وجود دارد.

با توجه به آماره F در جدول شماره ۹، در صنایع ماشین آلات - تجهیزات، الکتریکی، سیمانی، فلزات، شیمیایی - نفتی و کاشی - سرامیک مدل رگرسیون در حالت کلی معنی دار است و می توان گفت که "ضریب منفی جمع اقلام تعهدی به میانگین جمع دارایی ها" روی "پیش بینی سود شرکت ها"، اثرگذار است. اما با توجه به نتایج آزمون t در مدل رگرسیون، مشاهده می شود که فقط در صنایع ماشین آلات - تجهیزات و فلزات در سطح خطای ۵ درصد، ضریب معادله رگرسیون متغیر مستقل معنی دار است. برای داده های تجمعی کل صنایع معادله رگرسیون در حالت کلی معنی دار نیست لذا می توان ادعا نمود که "ضریب منفی جمع اقلام تعهدی به میانگین جمع دارایی ها" روی "پیش بینی سود شرکت ها" در کل صنایع اثرگذار نیست.

جدول ۹- نتایج آزمون فرضیه فرعی چهارم

Coefficients				Model Summary				ANOVA			
P-VALUE	آماره t	b	A	D-W	R ² تعدیل شده	R ²	R	Sign F	آماره F	صنعت	
۰.۰۱	-۲.۷۴۶	-۰.۴۲۸	-۲۷۱۸.۳	-۱۴۵۰	۰.۹	۰.۲۶۷	۰.۳۳۶	۰.۵۸	۰.۰۰۷	۴.۹	۱
۰.۸۵۴	۰.۱۸۵	۰.۰۱۷	۵۸.۴	۴۰۹	۰.۷۳۸	-۰.۰۱۷	۰.۰۰۸	۰.۰۸۷	۰.۸۲	۰.۳۰۷	۲
۰.۰۸۲	-۱.۷۹۰	-۰.۲۳۵	-۱۶۵۰	۵۸۳	۱.۳۹۸	۰.۳۶۲	۰.۴۱۳	۰.۶۴۲	۰.۰۰۰	۸.۱۹	۳
۰.۵۰	-۰.۶۷۳	-۰.۰۹۸	-۵۳۴.۹	-۲۹۵۴	۰.۶۷۳	۰.۰۷۷	۰.۱۴	۰.۳۷۴	۰.۰۹۹	۲.۲۲	۴
۰.۳۳۷	۰.۹۶۹	۰.۱۲۷	۱۹۱۴.۴	۲۰۰۳۹	۰.۹۵۲	۰.۱۵۴	۰.۲۰۱	۰.۴۴۸	۰.۰۰۹	۴.۲۸۱	۵
۰.۹۷۱	۰.۰۳۶	۰.۰۰۴	۱۴.۰۵۴	-۲۳۳۹	۱.۳۵۴	۰.۰۴۵	۰.۰۷۷	۰.۲۷۸	۰.۰۷۶	۲.۳۷	۶
۰.۰۱۶	-۲.۴۸۴	-۰.۳۴۵	-۱۸۹۳.۷	۱۵۵۸	۰.۸۵۱	۰.۱۸	۰.۲۲۶	۰.۴۷۵	۰.۰۰۴	۴.۹۶۴	۷
۰.۹۳۶	۰.۰۸	۰.۰۰۸	۷۱.۸	-۴۴۸۴	۰.۹۳۲	۰.۴۲۴	۰.۴۵۱	۰.۶۷۲	۰.۰۰۰	۱۶.۷	۸
۰.۴۳۲	۰.۸۱۶	۰.۱۸۲	۱۰۶۷.۷	-۷۹۲۹	۱.۰۷	۰.۳۱۵	۰.۴۶۲	۰.۶۸	۰.۰۶۹	۳.۱۴۸	۹
۰.۰۵۹	-۱.۹۱۶	-۰.۱۹۲	-۸۶۲.۹	۳۲۰۳	۱.۲۴۲	۰.۲۵۲	۰.۲۸۱	۰.۵۳	۰.۰۰۰	۹.۷۶۲	۱۰
۰.۵۱۹	-۰.۶۴۵	-۰.۰۲۷	-۱۶۸.۴	۵۶۷	۰.۷۱۱	-۰.۰۰۱	۰.۰۰۴	۰.۰۰۶	۰.۵۴۵	۰.۷۱۲	کل

*منبع: یافته‌های پژوهشگر

۹- بحث و نتیجه‌گیری

فرضیه‌های پژوهش در سطح هر صنعت و در سطح کل صنایع مورد بررسی قرار گرفت. با توجه به آزمون فرضیه اول، بین ضریب منفی جمع ارقام تعهدی اختیاری (غیر عملیاتی) و سود پیش‌بینی شده در سطح کل صنایع رابطه معناداری وجود ندارد. نتایج آزمون فرضیه دوم بیانگر وجود رابطه معنی‌دار بین نسبت سود خالص قبل از ارقام غیر مترقبه به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام و سود پیش‌بینی شده شرکت‌ها در صنایع ماشین‌آلات- تجهیزات، الکتریکی و کاشی- سرامیک است و در سطح کل صنایع به صورت تجمعی این رابطه صادق نیست. نتایج آزمون فرضیه سوم نشان‌دهنده

عدم وجود رابطه معنی‌دار بین نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار خالص داری‌ها روی پیش‌بینی سود شرکت‌ها در صنایع الکتریکی و غذایی - آشامیدنی است و در صنایع دیگر و در سطح کل صنایع این فرضیه تأیید شده است. با توجه به آزمون فرضیه چهارم نتایج بیانگر عدم وجود رابطه معنی‌دار بین ضریب منفی اقلام تعهدی به میانگین داری‌ها بر روی پیش‌بینی سود است. با توجه به نتایج این پژوهش می‌توان گفت تأثیر محافظه‌کاری بر پیش‌بینی سود، وابسته به نوع صنعت است؛ ولی می‌توان گفت به‌طور کلی نتایج این پژوهش با نتایج پژوهش لافوند و واتز (۲۰۰۸) و لی جینگ (۲۰۰۸)، زمانی که در سطح هر صنعت بررسی می‌شود، در صنایع ماشین‌آلات - تجهیزات، الکتریکی و کاشی-سرامیک تطابق دارد.

با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش به تحلیل‌گران بورس پیشنهاد می‌شود تا در هنگام تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی و توجه به سود پیش‌بینی شده، به محافظه‌کاری، به‌عنوان یک متغیر تأثیرگذار بر سود پیش‌بینی شده، توجه نمایند. به سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران پیشنهاد می‌شود در هنگام استفاده از نتایج این پژوهش، صنعت را به‌عنوان یک متغیر تأثیرگذار در نظر بگیرند. پیشنهاد برای پژوهش‌های آینده عبارتند از:

- ۱- در این پژوهش فرضیه‌ها در سطح هر صنعت مورد بررسی قرار گرفت، لذا پیشنهاد می‌شود در دیگر پژوهش‌های مشابه نیز صنعت به‌عنوان یک متغیر کنترلی استفاده شود.
- ۲- پیشنهاد می‌شود برای اندازه‌گیری محافظه‌کاری از سایر مدل‌های حسابداری، همچون مدل بال و شیوا کومار و مدل خان و واتز، استفاده شود.
- ۳- پژوهش‌گران آینده می‌توانند، با توجه به پژوهش‌های خارجی، رابطه محافظه‌کاری را با توالی پیش‌بینی سود و دقیق و به موقع بودن آن بررسی کنند.
- ۴- همچنین پیشنهاد می‌شود رابطه محافظه‌کاری به‌صورت تطبیقی با مدل‌های مختلف پیش‌بینی سود و سود پیش‌بینی شده توسط مدیریت را بررسی نمایند.

رابطه بین محافظه‌کاری مشروط و غیر مشروط با میزان پیش‌بینی سود..... ۸۷

۵- در این پژوهش فقط از دو متغیر کنترلی اندازه و اهرم مالی استفاده شده است، لذا پیشنهاد می‌شود از متغیرهای کنترلی دیگری نیز استفاده شود.

Archive of SID

منابع

- بنی‌مهد، بهمن، (۱۳۸۵)، تبیین و ارائه الگو برای اندازه‌گیری محافظه‌کاری حسابداری، رساله دکتری رشته حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران.
- بنی‌مهد، بهمن و تهمینه باغبانی، (۱۳۸۸)، اثر محافظه‌کاری حسابداری، مالکیت دولتی، اندازه شرکت و نسبت اهرمی بر زیان دهی شرکت‌ها، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۶، شماره ۵۸: ۷۰-۵۳.
- ستایش، محمدحسین و مظفر جمالیان‌پور، (۱۳۸۹)، بررسی وجود محافظه‌کاری در گزارش‌گری مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مجله پیشرفت‌های حسابداری دانشگاه شیراز، دوره دوم، شماره اول، پیاپی ۵۸.۳: ۱۱۹-۸۵.
- ستایش، محمدحسین، (۱۳۸۲)، مقایسه قدرت پیش‌بینی سود خالص و سود عملیاتی، مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، دوره نوزدهم، شماره دوم، پیاپی ۳۷: ۱۲۴-۱۱۳.
- مشایخ، شهناز و سیده‌سمانه شاهرخیر، (۱۳۸۶)، بررسی دقت پیش‌بینی سود توسط مدیران و عوامل مؤثر بر آن، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۴، شماره ۵۰: ۸۵-۶۵.
- مؤمنی، منصور و علی فعال قیومی، (۱۳۸۹)، تحلیل‌های آماری با استفاده از SPSS، انتشارات کتاب نو، چاپ سوم.
- مهرانی، کاوه و جلال وافی‌ثانی و محمد حلاج، (۱۳۸۸)، رابطه قراردادهای بدهی و اندازه‌ی شرکت با محافظه‌کاری در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۷، شماره ۸۹: ۱۱۲-۹۷.

Ahmed, A.S. and Duellman, S.(2007), "Accounting Conservatism and Board of Director Characteristics: An Empirical Analysis", Journal of

Accounting and Economics, PP. 411- 437.

Ball, R. and Shivakumar, L.(2005), "Earnings Quality in U.K. Private Firms: Comparative Loss Recognition Timeliness", Journal of Accounting and Economics, PP. 83–128.

Basu, s.(1997), "The Conservatism Principle and The Asymmetric Timeliness of Earnings", Journal Of Accounting and Economics, PP. 24 – 337.

Battacharya, U. and Daouk, H. and Welker, M.(2003), " The World Price of Earnings opacity ", The Accounting Review, PP. 641-678.

Beaver, W. and Ryan, S.(2004), "Conditional and Unconditional Conservatism: Concepts and Modeling ", Working paper, Review of Accounting Studies Conference.

Beaver, W.H. and Stephen G.R.(2000), " Biases and Logs in Book Value and Their Effects on The Ability of The Book-to market Ratio to Predict Book Return on Equity ", Journal of Accounting research, PP. 127-148.

Behn, B.K. and Choi, J.H. and Kang, T.(2008), " Audit Quality and Properties of Analyst Earnings Forecasts ", The Accounting Review, PP. 327-349.

Choi, J.H. and Wong, T.J.(2007), " Auditors' Governance Functions and Legal Environments: an International Investigation ", Contemporary Accounting Research, PP. 1-36.

Fang, W.V.(2009), "The Role of Management Forecasts Precision in Predicting Management Forecast Error", Rutgers University, <http://www.ssrn.com>.

Gassen, J.R. and Sellhorn, F.T.(2005), "International Differences in Conditional Conservatism: The Role of Unconditional Conservatism and Income Smoothing", Working paper, Ruhr-Universität Bochum.

Gioly, D. and Hayn, C. and Natarajan, A.(2007), "Measuring Reporting Conservatism", The Accounting Review, PP. 65-106.

Givoly, D. and Hayn, C.(2000), "The Changing Time-Series Properties of Earnings, Cash Flows and Accruals: Has Financial Reporting become more Conservative?", Journal of Accounting and Economics, PP. 387-320.

Hui, K. W. and Steve, M. and Morse, D.(2009), "The Impact Conservatism on Management Earning Forecasts", Journal of Accounting and Economics, PP. 192-207.

Hutton, P. and Amy, P. and Stocken, C.(2009), "Prior Forecasting Accuracy and Investor Reaction to Management Earnings Forecasts", <http://www.ssrn.com>.

Khan, M. and Watts, R.(2007), "Estimation and Validation a Firm-Year Measure of Conservatism", Working paper, sloan scholl, MIT, Combrige.

Kim, B. and Jung, K.(2007), "The Influence of Tax Costs on Accounting conservatism", Korea Advanced Institute of science and technology.

Laffond, R. and Watts, R.L.(2008), "The Information Role of Conservatism", The Accounting Review, PP. 447–478.

Li, J.(2008), "Accounting Conservatism, Information Uncertainty and Analysts Forecasts", Working paper, Columbia University.

Nagar, V. and Nanda, D. and Wysocki, P.(2003), "Discretionary Disclosure and Stock-Based Incentives", Journal Of Accounting and Economimcs, PP. 283-309.

Pae, J. and Thornton D. B. and Michael, W.(2005), "The Link Between Earnings Conservatism and Price to Book Ratio", Contemporary Accounting Research, PP. 1-27.

Paek, W. and Chen, L. and Sami, L.(2007), "Accounting Conservatism Earnings persistence and pricing Multiples on Earnings", Working paper, sungkynukwan Uninersity, Arizona state University-West campus, and Lehigh University.

Pownall, G. and Way mire, G.(1989), "Voluntary Disclosure Credibility and Securities Prices: Evidence From Management Earnings Forecasts", Journal OF Accounting Research, PP. 227-245.

Ryan, G.R.(2006), "Identifying Conditional Conservatism", European Accounting Review, PP. 511-525.

Xu, W.(2009), "Do Management Earnings Forecasts Incorporates Accruals, Journal of Accounting and Economics, PP. 1-52.

Zang, J.(2008), "The Contracting Benefits of Accounting Conservatism to Lenders and Borrowers", Journal of Accounting and economics, PP. 27-54.

Zmijewski, M.E.(1984), "Methodological Issues Related to the Estimation of Financial Distress Predication Model ", Journal of Accounting Research, PP. 59-82.

Archiv